

РЕШЕНИЕ

№ 12477

гр. София, 20.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 20.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **4418** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Производството е образувано е по жалба на А. М. А., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., с адрес: [населено място], [улица]- РПЦ, отдел „ПМЗ- кв. О. купел“- ДАБ-МС, срещу Решение № 5204 от 05.04.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците /ДАБ/ при Министерски съвет на Република България, с което на чужденеца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението, като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила. Позовава се на практиката на СЕС и по-конкретно с решение от 17.02.2009 г. на СЕС по дело С-465/07. Счита, че административният орган неправилно е приел, че за жалбоподателя Турция е сигурна държава, както и че чрез приетите факти и обстоятелства от справка с вх. № ЦУ-812/11.03.2024 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС са възприети погрешни изводи. Подробни съображения в тази насока са релевирани в депозираната жалба.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, се представлява адвокат Л., която поддържа депозираната жалба. Сочи се, че представената в съдебно заседание справка е идентична и с предходните две по делото, както и не е отчетен факта, че вследствие на земетресението през пролетта на 2023 г., турската държава масово

прилагала експулсиране особено на сирийски граждани, но и на други бежанци и принудително ги връща в С.. Не претендира разности.

Ответникът –Председателят на Държавната агенция за бежанците при МС, в с.з. се представлява от юрисконсулт Х., който оспорва жалбата. Представя писмени доказателства представени с преписката и моли да се приеме актуална справка за държавата по произход.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба вх. № РД 09-2060/24.06.2022 г. по описа РПЦ-С. до Председател на ДАБ при МС от А. М. А., с която чужденецът е поискал предоставяне на международна закрила от Република България. На основание чл. 58, ал. 4 от ЗУБ, молбата за предоставяне на международна закрила е изпратена до компетентния административен орган – Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България /ДАБ-МС при РБ/. Молителят е регистриран като А. М. А., ЛНЧ: [ЕГН], мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин, семейно положение: неженен. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на арабски език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично /л.163/. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR112C2206230012.

Ответникът е приел в оспореното решение, че жалбоподателя умишлено е фалшифицирал официални документи, издадени от страната му на произход, с което е възпрепятствал установяването на неговите лични данни, включително реалната му възраст, както и самоволно е напуснал общежитието на [улица], РПЦ-С. и от 19.11.2023 г. е в неизвестност. По време на производството А. е представил копие от извлечение от граждански регистър, с видими следи от нанесени поправки по него. Установено е след превода на документа, че дата на раждане на лицето е 15.01.2003 г., като видно от протокол с рег. № УП 21374/14.09.2022 г. от проведеното интервю, е декларирана дата на раждане 01.01.2006 г. Оригинал на сирийски документ за потвърждение на данните не е бил представен от кандидата в указания срок. Поради основателно съмнение, че чужденецът е малолетно или непълнолетно лице, съгласно чл. 61, ал. 3 от ЗУБ, както и чл. 113, ал. 1 от „Вътрешните правила за провеждане на производство за предоставяне на международна закрила в ДАБ при МС“, е назначена експертиза за установяване на точната възраст, след получено съгласие от кандидата и назначения му законен представител, но поради отсъствието му от общежитието, не е била извършена.

От данните по административната преписка се установява, че сирийският гражданин многократно е напуснал общежитието към ДАБ, в което е бил настанен и за различни периоди от време. Видно от докладна записка с вх. № РД 09-4426/23.11.2022

г., е напуснал общежитието на 19.11.2022 г. и от тогава е в неизвестност. С решение № 9927/14.06.2023 г. на заместник-председателя на ДАБ-МС, на основание чл. 77, ал. 1 от ЗУБ, във вр. с чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, производството за прекратяване на международна закрила на молителя е прекратено. С молба рег. № УП 21374 от 21.07.2023 г. на РПЦ-С., А. е заявил желание да бъде възобновено производството за международна закрила в РБ и да бъде настанен отново в общежитието на РПЦ-С., „ПМЗ- кв. О. купел“. С решение за настаняване № 110/ 21.07.2023 г. е настанен.

След възобновяване на производството е извършена експертиза за възрастта на лицето, прехождана от декларация за съгласие от кандидата и назначения му представител и разпореждане на интервюиращия орган с рег. № 21374/15.08.2023 г.. Видно от протокола с резултати от образно изследване, № 516657 – на по метода „фасова рентгенография на двете длани и пръсти с обхващане на гривнените стави“ е дадено заключение, че костната структура отговаря на календарната му възраст над 18 г. Вследствие на това е извършена корекция на датата му на раждане, а именно от 01.01.2006 г. на 01.01.2005 г. От последното следва, че в хода на административното производство сирийският гражданин е навършил пълнолетие.

Видно от постъпил Протокол № 1222/26.10.2023 г. на СРС, 19-ти състав, става ясно, че на 26.10.2023 г. в [населено място] на основание чл. 381, ал. 1 от Н. е сключено споразумение между представител на Софийска районна прокуратура от една страна и адв. Л.- САК, защитник на обвиняемия А. М. А., за приключване на наказателно производство по ДП № 1617/2023 г. по описа на 06 РУ-СДВР, пр. пр. № 43822/2023 г. по описа на СРП.

Видно от административната преписка, с жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано с протокол с рег. № УП 21374/14.09.2022 г., в производство по общия ред с цел чужденецът да представи обстойно фактите, свързани непосредствени с неговия проблем, респективно изясняване причините, поради които е напуснал страната си по произход. Според изявленията му по протокола, същият е напуснал С. нелегално, заедно с майка си и брат си, година и няколко месеца /преди датата на интервюто за [населено място], Турция, където останал три месеца преди датата на проведеното интервю, когато преминал нелегално на българска територия. Заявил е, че основната причина да поиска предоставяне на международна закрила е продължаващата война в С.. Когато е напуснал държавата си по произход, обстановката в неговия [населено място], била лоша заради провежданите там военни действия от страна на Редовната армия, поради което и условията за живот били трудни. Разказва, че вследствие на ракета, която е ударила блока, в който живял, единият му брат бил убит на място. Допълва, че от тогава няколко години се местил заедно със семейството си в различни квартали в [населено място], преди окончателно да напусне С.. Споделя, че в момента не знае каква е обстановката в неговия район, тъй като е напуснал страната си по произход много отдавна. Не е членувал в политически партии или организации, не е бил арестуван, съден или осъждан от официалните власти в държавата си по произход.

В хода на административното производство е приета и обсъдена в решението на Председателя на ДАБ при МС: Справка вх. № ЦУ-812/11.03.2024 г. относно актуалната обстановка в Сирийска Арабска Република – общо положение в страната, актуална политическа и икономическа обстановка към 11.03.2024 г. /л.19-25/ и Справка с вх. № ЦУ-797/08.03.2024 г., относно актуално обществено и политическо положение в страната, начин за регламентиране и защита правата на бежанците в

Турция от турското законодателство, отговаря ли Република Турция на определението за “трета сигурна държава“ относно гражданите на С., търсеци закрила и информация за изпълнение на принципа „забрана за връщане“ по отношение на сирийски граждани, пребиваващи на турска територия /л.26-45/.

С оспореното по делото решение по молбата на сирийския гражданин за закрила от българската държава е постановен отказ на двете възможни основание от председателя на ДАБ – отказ да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ поради извод, че не се установяват материалноправните основания за това.

Решаващият орган е приел, че в хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на молителя, тъй като не е направил обосновани твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Прието е, че чужденецът не посочва никакви основателни опасения от преследване, визирани в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. От негова страна не са посочени основателни причини от преследване нито в страната му по произход – С.. Спрямо същия не са били предприемани никакви действия, които да се приемат като тежки посегателства срещу личността му по смисъла на чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ и риск от такива. Прието е за безспорно, че молителят не попада и в хипотезата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ. Не са установени дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до преследване. Взето е предвид заявеното от търсещия закрила, че не е осъждан, не е бил преследван от официалните власти в С., нито е заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в С..

Независимо от установената липса на личен елемент за търсената закрила, събитията случили се в държавата по произход на молителя преди и след неговото напускане, административният орган е извършил преценка на предпоставките за прилагане разширенията, дадени с Решение от 17.02.2009 г. на СЕС относно тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Квалификационната директива, респективно в чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От приобщената справка в хода на административното производство, административният орган е приел, че отразените в същата обстоятелства за актуалното положение в С. могат да се оценят с висока степен на относимост към молбата за международна закрила на молителя. Прието, че общата обстановка в С. води до извод, че А. М. А. е бил принуден да напусне страната си по произход, тъй като там е изложен на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота му при наличие на съществуващ въоръжен конфликт, респективно в района, в който молителят е живеел. Посочено е, че от общоизвестните факти за С. се установява, че заплахата за молителя е реална, респективно той е принуден да остане извън държавата си по произход, предвид че там е изложен на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота и личността му като цивилно лице поради насилие в случай на въоръжен конфликт. Въпреки, че в някои области на С. има подобряване на обстановката, административният орган приема, че завръщането на молителя към настоящия момент в държавата му по произход е неподходящо за него поради физическата му безопасност – наблюдават се инциденти, свързани със сигурността, както и други конфликтни събития, които биха представлявали реална опасност за живота на търсещия закрила. Формиран е извод, че в случая са установени предпоставките по

чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Независимо от това административният орган е отказал предоставянето на международна закрила на молителя поради наличието на предпоставка по чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ във връзка с постъпилия на 26.10.2023 г. Протокол № 1222 на СРС, 19-ти състав, на основание, че е извършил тежко престъпление. Органът е посочил, че молителят е извършил престъпление по чл. 281, ал. 2, т. 5 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК, за което А. се е признал за виновен.

Съобразно чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, органът е мотивирал решението си и с положението на сирийските бежанци в Турция, на основание изложеното от търсещия закрила на личното му интервю, че е живял на територия на Република Турция година и един месец, като към момента на интервюто майка му и по-малкият му брат все още живеели там. Формиран е извод, че сирийският гражданин може да се установи на територията на Турция. Органът се е позовал на представените по административната преписка справки с вх. № ЦУ-797/08.03.2024 г. за Република Турция и положението на сирийските бежанци. Конкретно на данните, че сирийските граждани, както и лица без гражданство и бежанците от С., пристигнали в Турция, поради събитията в страната им по произход, след 28.04.2011 г. получават временна закрила от правителството на Турция. В допълнение е посочено, че всички сирийски бежанци, които търсят временна закрила, ще бъдат обхванати от режима на временна закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност в С.. Органът е взел предвид, че жалбоподателя е живял в Турция продължителен период от време в безопасност и без риск за сигурността и където са останали да живеят майка му и по-малкия му брат. Приел е, че за молителя е съществувала законова възможност да се регистрира пред турските служби и съответно да легализира престоя си там, но не го е направил, а причината поради която е взел решение да напусне страната е изпитването на икономически трудности. В решението в заключение е формиран извод, че сирийският гражданин може да се установи на територията на Турция, а тъй като в страната му на произход безспорно е налице въоръжен конфликт и има опасност за неговия живот, може да поиска и да получи закрила от турските власти. По тези съображения в мотивите на оспореното решение е прието, че за сирийския гражданин не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в Турция, съответно е формиран извод, че по молбата му следва да бъде постановен отказ и да се предостави хуманитарен статут.

Също е формиран извод, че липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9 ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в България, както и не се позовава на причини от хуманитарен характер / чл. 9, ал. 8 от ЗУБ/. По този въпрос доказателства за друго не се представиха и пред съда.

В хода на съдебното производство е приета Справка на с рех. № ЦУ – 1082 / 10.04.2024г. на Дирекция „Международна дейност“ към ДАБ, относно Република Турция, съдържаща данни обособени в точки от 1- 6 за следното: за общото положение в страната, актуална обществено-политическа информация към 10.04.2024г., как турското правителство регламентира и защитава правата на бежанците в Турция; за положението на сирийските бежанци; отговаря ли Република Турция на определението „трета сигурна държава“ относно гражданите на С., търсещи международна закрила. Жалбоподателят по делото е заявил, че е арабин по

етнически произход. Юрк. Х., представител на ответника по делото заяви пред съда, че справките на дирекцията се издавали на тримесечие, т.е. това е справка за второто тримесечие на 2024г. и към датата на устните състезания по делото.

В справката са изложени данни, че всички сирийски бежанци са обхванати от режима за временна закрила, включително и тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност, издадени от С.. Ползващите временна закрила имат следните права:

- Право на оставане и престой в Турция до намирането на по-трайно решение на ситуацията, в която се е оказало съответното лице;

- защита срещу принудително връщане в С.

- достъп и осигуряване на най-основните права и потребности на съответните лица: до образование, здравни грижи и социални услуги, социално подпомагане, психологическа подкрепа и достъп до пазара на труда,. след регистрация пред съответните органи.

- лицата, които търсят временна закрила в Турция няма да бъдат наказвани /напр. чрез административни глоби/ за влизане в Турция по нередовни /незаконни/ начини или за незаконен престой в Турция, при положение, че: 1. са идентифицирани от турските власти при влизане в Турция и търсят закрила; или 2. ако сами се свържат с турските власти в рамките на разумен период от време и предоставят основателна причина за своето незаконно влизане и/или присъствие в Турция.

- Турското законодателство позволява на сирийци с временна закрила да останат на турска територия, докато не се преместят в чужда държава или докато не са в състояние да се завърнат в страната си по произход. Правителството предоставя гражданство на някои сирийски бежанци на ограничени основания и според Главна дирекция "Население и гражданство" към м.септември 2020 г., властите са предоставили турско гражданство на приблизително 110 000 сирийци, считано от 2010 г. насам.

- според ВКБООН европейското законодателство в областта на убежището и миграцията е ясно видимо в турското законодателство в областта на убежището благодарение на приетия Закон за чужденците и международната закрила, който урежда следните правно регламентирани възможности по отношение на сирийските граждани, находящи се на територията на Република Турция: всички сирийски бежанци, които търсят закрила в Република Турция, са обхванати от режима на временната закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност от С.. На ползващите се от временна закрила е осигурена закрила и помощ в Турция, което включва: правото на оставане и престой в Турция до намиране на по-трайно решение на ситуацията, в която се е оказало съответното лице; защита срещу принудително връщане в С.; достъп и осигуряване на най-основните

права и потребности на съответните лица

- Според Регламент за временна закрила под термина "временна закрила" се разбира статут на закрила, предоставян на чужденци, които са били принудени да напуснат страните си на произход и не са в състояние да се завърнат в тези страни и са пристигнали или пресичат турските граници масово, за да търсят спешна и временна закрила и чиито молби за международна закрила не могат да бъдат оценени на индивидуална основа" /член 3, буква "f"/. Съгласно чл. 6, ал. 1 от Регламента - никой, попадащ в обхвата на настоящия регламент, не може да бъде връщан на място, където той или тя може да бъде подложен на изтезания, нечовешко или унижително отношение или наказание, или където неговият/нейният живот или свобода биха били застрашени поради неговата/нейната раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение.

-действително, предоставяният статут на сирийските бежанци е със срок от 1 година, но същите, според действащото турско законодателство не са изложени пред риск от връщане в С., освен при доброволно завръщане.

Оспорващият А. М. А. не е получил закрила от Република Турция, посоченото от него на интервюто, че е постановен отказ да бъдат регистрирани той и семейството му, противоречи на първо място на твърдението му, че не е предприел действия за регистрация,

По предоставената възможност от съда съобразно възраженията на адв. Л., са приети допълнителни доказателства за ситуацията със сирийските бежанци в Турция конкретно представени към молба на адвоката от дата 18.06.2024 г.: 1) Справка за положението на сирийските бежанци след земетресението през 2023 г. 2) В Турция отказват помощ на сирийци след земетресението и 3) Справка за актуалната ситуация на сирийските граждани в Република Турция. Същите обаче не съдържат актуалната ситуация по въпроса, относима за 2024г., и не са съпоставими с данните от справката на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ Така информацията „Положение на сирийските бежанци в Турция след земетресението през 2023г“ изрично съдържа позоваване на Доклад на А. интернешъпънъл за Турция за 2023г., а в останалата част на информацията няма изрични данни за релевантен момент към датата на преценката на съда – 2024г. Втората информация, озаглавена „В Турция след земетресението: Е. Фала (А.)“, изрично е посочена дата под заглавието – 28 февруари 2023г. Идентично и за последната част от информацията, представена от адв Л. – „Справка за актуалната информация на сирийските граждани в Република Турция“ също няма актуална информация – споменават се данните за 2021, 2022 и доклади от

2023г., т.е. изискването за актуалност на информацията не е спазено в представените от адв. Л. информация от различни източници за ситуацията на сирийските бежанци след земетресенията в Турция през 2023г. По тези съображения, предоставените справки от адв. Л. справки за положението на сирийските бежанци в Турция след земетресението през 2023г. не съдържат относими данни и не опровергават справките по същия въпрос от Дирекция „Международна дейност“ при Държавната агенция за бежанците.

При така установеното от фактическа страна, Съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От приетите и неоспорени по делото доказателства безспорно се установи, че чужденецът е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, по който ще се проведе производството по предоставяне на международна закрила, за неговите права и задължения, респективно за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци /чл. 58, ал. 8 от ЗУБ/. Своевременно и по надлежния ред е информиран за датата на провеждане на интервю, като му е представена възможност да изложи своята бежанска история и да ангажира доказателства в подкрепа на своите твърдения на заявления от него език, като за тази цел му е бил осигурен преводач. От представения с административната преписка протокол от проведено интервю се установи, че то са проведено на заявления от чужденец език, като той изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. С оглед нормата на чл. 73 от ЗУБ молбата за предоставяне на международна закрила е разгледана

индивидуално, като на молителя е предоставена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно, той не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на своите твърдения.

Разгледана по същество жалбата е **неоснователна**.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/ или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материално-правно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. В разглеждания случай, от изявленията на жалбоподателя е видно, че същият не е бил лично преследван в родината си поради своята етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение.

При проведеното интервю, молителят изрично е заявил, че не е бил обект на преследване от страна на държавата, политически партии или организации или недържавни субекти, не е имал проблеми, свързани с религиозната и етническата му принадлежност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. От жалбоподателя в хода на проведеното интервю не са съобщени събития, които да са настъпили след като е напуснал държавата си по произход, или пък извършвани от него действия/дейности, след заминаването му, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да пораздат у него опасения от преследване при завръщане, респективно да сочат на нужда от международна закрила. Следователно правилни са изводите на административния орган, че спрямо молителя не са налице предпоставките по чл. 8, ал. 1 и чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ. Правилно е прието, че не следва да бъдат обсъждани и предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, предвид че от страна на чужденеца не я заявено член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България. Видно от протокола от проведеното интервю се установява, че молителят има майка и по-малък брат, които от повече от година и един месец живеят в

[населено място], Турция. При така изложеното, съдът намира, че е налице противоречие в изложеното от молителя в хода на интервюто и заявеното в съдебно заседание и в случая се касае за „мигрант“, но не и за лице, което реално има нужда от предоставяне на международна закрила. Следователно от събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ.

Съдът счита, че не са налице предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е в пълно съответствие с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

При разглеждането на този въпрос Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство“ в чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“.

Съгласно посоченото решение на СЕС, чл. 15, буква в) от Директивата във вр. с чл. 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на

условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В процесния случай между страните няма спор, а и от представените по делото официални справки относно актуалното положение в Сирийска арабска република, се установи, че в държавата по произход на молителя съществуват проблеми, свързани с правата на човека, включващи незаконни или произволни убийства, отвлечане на цивилни, екстремно физическо насилие /включително сексуално/ и незаконни задържания. На 30.05.2023 г. ООН обявява, че почти 70 % от сирийското население, следователно 15,3 милиона души в С. се нуждаят от хуманитарна помощ. В същото време, съгласно справката, осигуряването на тази помощ до голяма степен не е безопасно. Следователно Световната продоволствена програма на ООН вероятно ще трябва да спре предоставянето на храна и пари в брой за 2.5 милиона души от м. Ю. 2023 г., ако не бъдат предоставени допълнителни средства и гаранции от международната общност.

На основание чл. 21, т. 1 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, Дирекция „Международна дейност“ събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Представените и прието по делото справки, Съдът определя като изготвени от компетентен орган, в кръга на предоставените му правомощия и същите представляват официални писмени документи, които имат обвързваща доказателствена сила за Съда и отразените в тях факти следва да се приемат за доказани, освен ако не се оспорват чрез съответните надлежни доказателствени средства, каквито по делото не са представени, нито е посочен източник за тяхното събиране. Въз основа на това, безспорно е установено, че в С. е налице „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на

безогледност и/или повсеместност, т.е обхваща цялата територия на тази страна, както живота и здравето на всеки граждански намиращ се на тази територия е изложен на реален риск от посегателство.

В оспореното решение, административният орган посочва, че в ДАБ при МС във връзка с образуваното производство по предоставяне на международна закрила е постъпило на 26.10.2023 г. Протокол № 1222 на СРС, 19-ти състав, с който е установено, че жалбоподателя се е признал за виновен за извършено престъпление по чл. 281, ал. 2, т. 5 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК, с което му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от една година, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено за срок от три години. От правна страна административният орган се е позовал на разпоредбата на чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ. Според чл. 12, ал. 2, т. 2 от ЗУБ, статут на бежанец не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление. Тази хипотеза е предвижда изключение от общите случаи, при които на чужденец се предоставя статут на бежанец в Република България или хуманитарен статут, регламентирани в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. В тези случаи административният орган действа при условията на обвързана компетентност.

Оспореното решение не нарушава правата на жалбоподателя по чл. 2 и чл. 3 от ЕКПЧОС. В съответствие с нормата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, чужденец, влязъл в Република България, за да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко нечовешко или унижително отнасяне или наказание. По силата на чл. 4, ал. 4 от ЗУБ от тези права, обаче не може да се ползва чужденец, получил закрила, който, веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

Безспорно решаващият административен орган е разполагал с цялата релевантна информация и с оглед тази информация самостоятелно е преценил фактите и обстоятелствата, за да постанови отказ от международна закрила. В нормата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на

всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсецо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато Съдът се произнеса по случая. В тази връзка, Съдът изиска актуална справка за ситуацията в Сирийска Арабска Република, която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход. Според данните от тази справка с вх. № ЦУ-1082/10.04.2023 г. Общото положение в Република Турция е следното: Националната полиция и жандармерия, под контрола на Министерството на вътрешните работи, отговарят за сигурността в градските райони и съответно в провинциалните и граничните райони, а военните носят пълната отговорност за граничния контрол и външната сигурност на страната. Властите предприемат ограничени стъпки за разследване и налагане на наказание на Кюрдската работническа партия и нейните клонове продължават, макар и на по-ниско ниво в сравнение с предишни години и довеждат до нараняването или смъртта на служители от силите за сигурност, терористи и цивилни лица. Конституцията на Турция определя страната като светска държава и обезпечават свободата на съвестта, религиозните убеждения и вярвания, изразяването и поклонението и забранява дискриминацията въз основа на религията.

По отношение на актуалната общественно-политическа обстановка /към 10.04.2024 г./, една година след земетресенията, засегнали 11 провинции в Ю. Турция, Програмата за развитие на ООН (П.) открива три достъпни обществени центъра за предоставяне на спешни услуги за възрастни лица, хора с увреждания и други уязвими групи. В допълнение към социалните услуги, финансираната от О. кралство програма предоставя също така професионално обучение и възможности за работа в трите провинции, с цел възстановяване на поминъка и съживяване на бизнес дейностите.

По третият въпрос относно начина, по който турското законодателство регламентира и защитава правата на бежанци в Турция е посочено, че през април 2013 г. А. приема всеобхватен, вдъхновен от ЕС, Закон за чужденците и международна закрила /LFIP/, който създава специална правна рамка за убежище в Турция и потвърждава задълженията на турските власти към всички лица, нуждаещи се от международна закрила, независимо от държавата им на произход. Според ВКБООН европейските достижения на правото в областта на убежището и миграцията са ясно

видими в турското законодателство в областта на убежището, именно благодарение на тази реформа. За бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основни права и услуги. Статутът на временна закрила се придобива на групова основа и е достъпен както за сирийски граждани, така и за палестинци без гражданство с произход от С.. Турските власти предлагат защита срещу връщане на всички търсещи убежище лица с произход извън Европа, които отговарят на определението за бежанец съгласно Конвенцията на ООН за статута на бежанците от 1951 г. Властите продължават да прилагат правната рамка и процедурните гаранции за лицата, които търсят или се нуждаят от международна закрила.

Относно положението на сирийските бежанци в Турция е посочено, че по информация на представителството на Върховния комисариат за бежанци на ООН /ВКБООН/ в Турция, сирийските бежанци в Турция се регистрират от турските власти, а Регламентът за временна закрила от 22.10.2014 г. ясно налага на Генерална дирекция „Управление на миграцията“ да извършва регистрацията на лица в процеса на временна закрила. Регистрацията на сирийски се извършва на цялата територия на Турция, с изключение на няколко провинции. Кандидатите, които преминават проверките за сигурност, получават идентификационна карта за временна закрила и разполагат с достъп до целия набор от права и услуги, уредени в Регламента за временна закрила. Сирийските граждани, както и лицата без гражданство и бежанците от С., пристигнали в Турция поради събития в С. след 28 април 2011 г., получават временна закрила от правителството на Турция. Лицата, които търсят временна закрила в Турция, няма да бъдат наказвани за влизане в Турция по нередовни начини или за незаконен престой в Турция при положение, че: 1) са идентифицирани от турските власти при влизане в Турция и търсят закрила; или 2) ако сами се свържат с турските власти в рамките на разумен период от време и предоставят основателна причина за своето незаконно влизане и/или присъствие в Турция. Всички сирийски бежанци, които търсят закрила, ще бъдат обхванати от режима на временна закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност от С.. Регламентът за временна закрила обхваща и правно урежда набор от права, услуги и помощ за ползвателите на временна закрила. Въпросните права, услуги и помощ включват достъп до здравеопазване, образование, социално подпомагане, психологическа подкрепа и достъп до пазара на труда. Към момента в Турция пребивават над 3,5 милиона бежанци от съседна С. и

няколкостотин хиляди, търсещи убежище и получаващи закрила лица от други националности. Тези две групи търсещи закрила са предмет на различни правила и процедури за убежище, а турската система за убежище има двойна структура. За бежанците от С., Турция прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите с от него право на легален престой, както и достъп до основни права и услуги. Статутът на временна закрила се придобива в лично качество, групово, от сирийски граждани и от палестинци без гражданство с произход С..

Турските власти предлагат защита срещу връщане на всички търсещи убежище с произход извън Европа, които отговаря на определението за бежанец съгласно Конвенцията на ООН за статута на бежанците от 1951 г. Всички сирийски бежанци в Турция са защитени срещу връщане, което означава, че никой сириец няма да бъде върнат в С. против волята му. Правителството на Турция си сътрудничи със ВКБООН и с други хуманитарни организации при предоставянето на закрила и помощ на условни бежанци, завръщащи се бежанци, лица без гражданство, кандидати за международна закрила. Законът предвижда указания за влизане, пребиваване и излизане на чужденци от страната, както и за защита на търсещите убежище.

Турция продължава да приема една от най-големите групи бежанци в света и според официални данни от август 2023 г., на турската територия пребивават над 3 милиона сирийски бежанци със статут на временна закрила и около 91 711 сирийци със статут на пребиваване.

По следващия въпрос- отговаря ли Република Турция на определението за „трета сигурна държава“ относно гражданите на С., търсещи международна защита, следва да се отбележи, че за бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите с от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основните права и услуги. Основната характеристика и обосновка на подхода за временна закрила като цяло е бързото посрещане на необходимостта от закрила на голям брой търсещи закрила лица в ситуация на масов приток на бежанци.

Относно положението конкретно на сирийските кюрди и отношението на официалната власт към тях, не е открита информация в общодостъпните източници.

Съдът, предвид изложеното, споделя изводите на административния орган, че спрямо жалбоподателя Турция е страна, която отговаря на легалната дефиниция на §1, т.9 от ДР на ЗУБ. "Трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да се

опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Според ВКБООН, европейското законодателство в областта на убежището и миграцията е ясно видимо в турското законодателство в областта на убежището благодарение на тази реформа. Турският Закон за чужденците и международната закрила предоставя три вида статут на международна закрила в съответствие с политиката на Турция за „географски ограничения“ на Конвенцията за бежанците от 1951г. Преди да премине нелегално границата на Република България, А. М. А. е пребивавал в Турция - държава, различна от държавата му по произход, заедно със своето семейство (майка му и по-малкия му брат) и единствената причина, поради която е взел решение да напусне Турция е изпитването на икономически трудности. Доводът, че държавата Турция не представлява "трета сигурна държава" по смисъла на ЗУБ, при събраните доказателства не се споделя от настоящия състав.

Безспорно е установено, че жалбоподателят е извършил тежко престъпление по смисъла на Наказателния кодекс на Република България – наказан е за извършено престъпление по чл.281, ал.2 НК, за което е предвидено наказание лишаване от свобода от две до десет години, т.е. касае се за извършено „тежко престъпление“ по смисъла на чл.93, т. 7 НК. Съгласно посочената разпоредба, „тежко престъпление“ е това, за което по закона е предвидено наказание лишаване от свобода повече от пет години, доживотен затвор или доживотен затвор. В случая се установява първата хипотеза – предвидено е наказание повече от пет години лишаване от свобода. Следователно, по отношение на жалбоподателя е налице изключващото основание по чл.12, ал.1, т.2 и ал.2, т.2 ЗУБ, както за предоставяне на статут на бежанец, така и за предоставяне на хуманитарен статут, както правилно е прието в мотивите на оспореното решение.

При така изложените съображения, решението е издадено в съответствие с материалноправните норми и с целта на закона. В тази връзка оспореното Решение № 5204/05.04.2024 г. на Председателя на ДАБ при

МС, с което е отказано предоставяне на международна закрила на А. М. А. е законосъобразно и не са налице основания за неговата отмяна. Жалбата като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I-во отделение, 12-ти състав,

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. М. А., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., с адрес: [населено място], [улица]- РПЦ, отдел „ПМЗ- кв. О. купел“- ДАБ-МС, срещу Решение № 5204 от 05.04.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците /ДАБ/ при Министерски съвет на Република България, с което на чужденеца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: